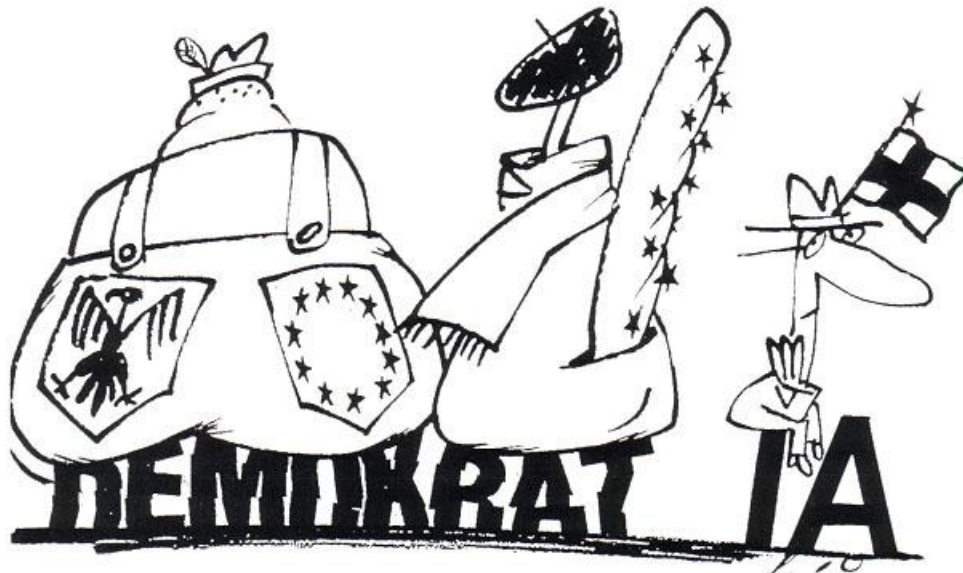

EU:N PERUSTUSLAKI KANSANVALLAN NÄKÖKULMASTA

Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus
Mäkelänkatu 15
00550 HELSINKI

puh. (09) 682 3422

veu@co.inet.fi
www.veu.fi

lähteitä:

- The EU Constitution - An Analysis, The National Platform, Anthony Coughlan, eläk. oleva Trinity College'in yhteiskuntatieteiden dosentti
- Vaihtoehtoinen raportti, Demokratioiden Eurooppa, jätetty EU-konventille kahdeksan konventin jäsenen toimesta: Willian Abitbol (EU-parlamentti), Jens-Peter Bonde (EU-parlamentti), Per Dalgaard (Tanskan parlamentti), John Gormley (Irlannin parlamentti), David Heathcoat-Amory (Englannin parlamentti), Esko Seppänen (EU-parlamentti), Peter Skaarup (Tanskan parlamentti), Jan Zahradil (Tsekin parlamentti)
- The European Constitution – A Political Time-Bomb, Bill Cash (Englannin parlamentti, Englannin varjohallituksen oikeus- sekä perustuslakiministeri)
- EMU – ett demokratiskt dilemma, Nätverket Europa ja – euro nej, redaktör Henrik Dahlsson

toimittanut: Ulla Klötzer
alleiviivaukset ja lihavoinnit toimittajan

"Kiistelemme kalasta, perunasta, maidosta, toisarvoisista asioista. Mutta mihin tarvitsemme oikeasti Eurooppaa? Euroopan maat, kaikki vain toisen luokan valtioita, pystyvät muodostamaan suurvallan maailmassa vain liittymällä yhteen. Suurvallan, jolla on taloudellinen valta, ulkopoliittinen valta ja tasavertainen puolustusvalta supervaltujen kanssa. Olemme kuin kreikkalaisten kaupunki-valtioiden asemassa: he taistelivat toisiaan vastaan ja joutuivat Aleksanteri Suuren ja sitten roomalaisten uhriksi. Yhdistynyt Eurooppa pystyisi, jos se ei kinastelisi kuorma-autojen koosta, vaan kehittäisi yhteisen ulkopoliitiikan, yhteisen puolustuspolitiikan ja yhteisen talouspolitiikan, tulemaan samanvertaisiksi suurten supervaltujen kanssa."

Pääministeri Harold McMillan, joka oli Englannin EEC-jäsenyyshakemuksen aloitteentekijä, *The Listener*, London 8.2.1979

"Euroopan Unionissa ei ole päätetty vielä perustaa yhteistä rahaa, ei yhteistä puolustusta eikä myöskään yhteistä poliisia, joka olisi kaikissa maissa. Tällaisesta on keskusteltu, mutta ne ovat hyvin pitkän aikavälin asioita toteutuakseen ja me voisimme itsenäisenä kansakuntana päättää siitä, mihin me menemme mukaan. Menemmekö mukaan tällaisiin ratkaisuihin. Ja sen voin sanoa sosiaalidemokraattisesta puolueesta, että emme Euroopan Unionin jäsenenä aja liittovaltion perustamista."

Paavo Lipponen A-Studio 1994:

"Pääministeri Paavo Lipponen (sd) vakuuttaa, että Ranska ja Britannia haluavat kehittää EU:lle vain kriisinhallintakykyä eikä yhteistä puolustusta."

Helsingin Sanomat 10.12.1998:

"EU:sta tulee kehittää suurvalta jotta se voi toimia täysivaltaisesti maailmassa."

Paavo Lipponen Lontoossa 14.2.2002:

"Tämä (perustuslaki) tarkoittaa Rubikon-joen ylittämistä, jonka jälkeen ei tule olemaan yhtään itsenäistä valtiota Euroopassa, täysivaltaisine hallituksineen ja parlamentteineen, jotka edustavat kansalaistensa laillisia intressejä. Sen sijaan on jäljellä vain yksi valtio.

Perustavanlaatuisista asioista päättää kaukainen "liittovaltio-hallitus" Brysselissä, ja esim. Tsekin kansa muuttuu pieneksi partikkeliksi jonka ääni – ja vaikutusvalta – tulee olemaan lähes nolla. Vastustamme eurooppalaista supervaltaa."

Tsekin tasavallan presidentti Vaclav Klaus, *Irish Times* 30.9.2003, *Mlada Fronta* 29.9.2003

1. SOPIMUKSET VIEVÄT LIITTOVALTIOON

Euroopan unionin integraatio on huomattavasti nopeutunut viimeisten kymmenen vuoden aikana. Ensimmäiset muutokset vuonna 1957 allekirjoitettuun Rooman sopimukseen tehtiin vasta 30 vuotta myöhemmin. Vuonna 1986 allekirjoitettiin Yhtenäisasiakirja sisämarkkinoiden toteuttamisesta. Seitsemän vuotta myöhemmin 1992 oli Maastrichtin sopimuksen vuoro. Sen pohjalta Itävalta, Ruotsi ja Suomi liittyivät Euroopan unionin jäseniksi vuonna 1995. Sitteen seurasivat nopeassa tahdissa Amsterdamin (1997) ja Nizzan (2001) sopimukset.

Rooman sopimuksen päämääränä oli vapaakauppa-alueen luominen, johon liitettiin vahva maatalouden tukiohjelma. Sen jälkeiset sopimukset ovat yhä selvemmin sisältäneet pyrkimyksen kohti liittovaltiota. Sopimus sopimukselta on vahvistettu Euroopan unionin kehitystä kohti ylikansallista (liitto)valtiota.

Euroopan Unionilla on jo nyt paljon liittovaltio-piirteitä:

- EU säättää lakeja ja määräyksiä, jotka sitovat jäsenvaltioita ja niiden kansalaisia. EU:n lainsäädäntö koostuu yli 20.000 laista muodostaen noin 100.000 sivua tekstiä.
- EU:lla on yhteinen valuutta ja oma itsenäisesti toimiva Keskuspankki, jonka johtokunnan jäsenet ja pääjohtaja eivät ole kansalaisten tai edes kansallisten parlamenttien valitsemia
- EU:lla on yhteinen sotilaallinen ulottuvuus; nopeasti kehittyvät kriisinhallintajoukot, joiden toiminta-alue ulottuu unionin ulkopuolelle, ja joiden tehtävät "terrorismin vastaisessa taistelussa" ovat maailmanlaajuisia.
- EU:lla on jo oma hallituksensa EU komission muodossa, jolla on yksinomainen lakialoitevalta.
- Ministerineuvosto ja EU-parlamentti muodostavat EU:n lakiasäättävän instituution
- EU:lla on oma Korkein oikeutensa; EY-tuomioistuin.
- Europol muodostaa yhteisen poliisijoukon alun
- EU:n yhteinen pidätysmääräys on toteutumassa, samoin kuin yhteiset säännöt viisumi-, maahantulo-, rikos- yms asioissa
- EU:lla on omat valtiosymbolinsa; lippu, EU-hymni, passi, autojen rekisterikilvet, Eurooppa-päivä 9 toukokuuta, nuoriso-orkesteri

Aivan kuten Amsterdamin ja Nizzan sopimuksia, perustuslakia pidetään tarpeellisena laajentumisen helpottamiseksi.

Mutta miten suunniteltu EU:n ulkoministeri, talouden superkomissaari, armeija, oikeusasiamies sekä uusien valta-oikeuksien siirtäminen EU-tasolle liittyvät Euroopan Unionin laajentumiseen?

Puhutaan instituutioiden ja sääntöjen selkeyttämisestä. Todellinen huoli demokradiasta pitäisi kai olla siitä, että ainoastaan muutama kuukausi sen jälkeen kun kymmenen hakijamaata on hyväksynyt Nizzan sopimuksen perusteella neuvotellut jäsenyys-sopimuksensa, EU vaatii heitä hyväksymään

EU:n perustuslain. Se vahvistaisi EU:lle päätöksenteko-järjestelmän, joka on aivan erilainen kun mitä jäsenyysneuvotteluissa oli sovittu.

2. EPÄDEMOKRAATTINEN KONVENTTI PERUSTUSLAKILUONNOKSEN LAATIJANA

Laekenin julistuksessa joulukuussa 2001 esitettiin joukko toivomuksia EU:n kehittämiseksi. Perustettiin konventti ja sille annettiin tehtäväksi laatia erilaisia vaihtoehtoja EU:n kehittämiseksi sekä selkeyttämään EU:n monimutkaista laki- ja säädöskokoelmaa. Sen tavoitteeksi tuli myös unionin lähentäminen kansalaisiin.

Laadittu perustuslakiluonnos ei täytä näitä Laekenin julistuksen vaatimuksia. EU-konventin puheenjohtajisto keskittyi alusta pitäen ainoastaan perustuslain laatimiseen.

Konventin perustamisesta siis päätettiin Laekenin julistuksella. Konventin ehdotus johtaa vielä keskittyneempään, epädemokraattisempaan, epätasa-arvoisempaan unioniin, joka pitkälti noudattaa muutaman ison jäsenvaltion tahtoa.

Perustuslaissa on sisäänrakennettu mekanismi joka vie Euroopan valtioita ja sen kansoja yhä syvempään integraatioon. Se siirtää yhä enemmän toimivaltuuksia ylikansalliselle tasolle ja johtaa jäsenvaltioiden demokratian ja itsenäisyyden jatkuvaan rapautumiseen.

Suomessa eduskunnalla on ylin lainsäädäntövalta ja EU:n perustuslain hyväksyminen merkitsisi luopumista tästä demokratiamme perusperiaatteesta.

Suomen perustuslain 2. pykälässä sanotaan, että *"Valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta"*.

Samaisessa perustuslaissa on säädetty myöskin, että *"Ehdotus perustuslain säätämisestä, muuttamisesta tai kumoamisesta taikka perustuslakiin tehtävästä rajatusta poikkeuksesta on toisessa käsittelyssä äänten enemmistöllä hyväksyttävä lepäämään ensimmäisiin eduskuntavaalien jälkeisiin valtiopäiviin"*.

Ja että *"Ehdotus voidaan kuitenkin julistaa kiireelliseksi päätöksellä, jota on kannattanut vähintään viisi kuudesosaa annetuista äänistä. Ehdotusta ei tällöin jätetä lepäämään, ja se voidaan hyväksyä vähintään kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä"*

Suomen perustuslain muuttamisesta päättävät kansan valitsevat kansanedustajat edellä kuvatulla tavalla. Kun EU:n perustuslaki on esityksen mukaan aina ensisijainen, tarkoittaa se sitä että jos Suomen perustuslaki ja EU:n perustuslaki ovat keskenään ristiriidassa EU:n perustuslaki voittaa.

EU:n perustuslain hyväksyminen Suomessa edellyttäisikin ennen sen hyväksymistä Suomen voimassaolevan perustuslain muuttamista.

EU:n perustuslaki on valmisteltu hyvin arveluttavalla tavalla. Suomalaiset EU-konventin jäsenet; kolme täysivaltaista jäsentä ja viisi varajäsentä eivät olleet kansan valitsemia edustajia vaan heidät nimesi tehtävänsä joko hallitus, eduskunta tai EU-parlamentti.

Perustuslakia laatineen konventin puheenjohtaja, Ranskan entinen presidentti Valery Giscard D'Estaing, ei sallinut avointa keskustelua muutosehdotuksista eikä demokraattista käsittelyä konventissa. Puheenjohtajistolle jätettiin noin 6.000 muutosehdotusta, joita ei edes käännetty kaikkien konventti-edustajien kielille, eikä niitä esitelty konventin istunnossa.

On huomioitava, että ainoastaan kolme poliittista suuntaa oli edustettuna itsevaltaisesti toimivassa puheenjohtajistossa. Hakijamailla oli ainoastaan tarkkailija puheenjohtajistossa. Konventin jäsenistä ainoastaan 17 % oli naisia. Puheenjohtajiston keski-ikä lähenteli 70 vuotta, mikä ei vastaa Euroopan väestön ikärakennetta.

3. EU:N UUDELLEEN PERUSTAMINEN

Esitetty perustuslakiluonnos korvaa aikaisemmat sopimukset, Rooman sopimuksesta Nizzan sopimukseen ja määrää Euroopan Unionin uudelleen perustettavaksi perustuslain nojalla.

Artiklassa I.1.1. todetaan:

” Tällä perustuslailla, joka ilmentää Euroopan kansalaisten ja valtioiden tahtoa rakentaa tulevaisuuttaan yhdessä, perustetaan Euroopan unioni, jolle jäsenvaltiot antavat toimivaltaa yhteisten tavoitteidensa saavuttamiseksi.”

Nykyinen unioni perustettiin vuonna 1992 Maastrichtin sopimuksella, joka sisältyi Suomen jäsenyys sopimukseen, josta Suomessa järjestettiin kansanäänestys.

Sen jälkeen on allekirjoitettu EMU -sopimus sekä ratifioitu Amsterdamin ja Nizzan sopimukset eduskunnassa ilman kansalaiskeskustelua ja kansanäänestystä. Kuitenkin mielipidemittaukset osoittavat, että enemmistö suomalaisista haluaa kansanäänestyksiä tärkeistä EU-asioista. Kaikki nämä sopimukset ovat siirtäneet merkittävästi uusia toimivaltuuksia EU:n instituutioille. Näin ollen on täysin selvää, että kansan antamaa oikeutusta perustuslailla ei ole ja että EU:n perustuslaki voidaan hyväksyä vain kansanäänestyksellä.

Kun nyt uudessa perustuslaissa perustetaan Euroopan unioni, entiset sopimukset lakkaavat olemasta artiklan IV.2 mukaan:

”Perustuslaista tehdyn sopimuksen tullessa voimaan kumotaan Euroopan yhteisön perustamissopimus ja sopimus Euroopan unionista sekä perustuslaista tehdyn sopimuksen liitteenä olevassa pöytäkirjassa olevat asiakirjat ja sopimukset, joilla niitä on täydennetty tai muutettu.”

Artiklassa IV.9 todetaan:

”Perustuslaista tehty sopimus on tehty rajattomaksi ajaksi.” ja artiklassa IV.7 määrätään, että perustuslakimuutokset voidaan tehdä vain samaa kansanvaltaa loukkaavaa konventtimenetelmää käyttäen.

Artiklassa I.3.4. todetaan:

”Unioni vaalii ja puolustaa arvojaan ja etujaan kansainvälisissä suhteissa...”

Unionin arvoista on mm. Saksan perustuslakituomioistuimen tuomari ja EU-asioiden asiantuntija prof. Siegfried Bross todennut, että niistä olisi pitänyt käydä syvällistä keskustelua kaikissa EU:n jäsenmaissa ennen kun perustettiin EU-konventti.

Syvällistä keskustelua olisi tarpeen käydä myös siitä miten EU:n etuja puolustetaan.

Irakin sota osoitti selvästi miten pahasti EU jakautui kahtia. Joidenkin jäsenmaiden ja tulevien jäsenmaiden mielestä osallistuminen sotaan olisi ollut EU:n etujen mukaista.

Samaa kahtiajakoa on nähtävissä myös kehitysyhteistyön ja ympäristöpolitiikan suhteen.

Pohjoismaiden perinteisesti heikompia kansoja ja ympäristöä kunnioitettava asenne on usein joutunut alistumaan EU:n kovempiin arvoihin ja taloudellisten etujen ajamiseen.

Artiklassa I.6. todetaan:

”Unioni on oikeushenkilö.”

EU ei ole ollut laillinen toimija muutoin kuin jäsenvaltioiden valtuuttamana. Perustuslakiluonnos muuttaa tämän. Se tekee EU:sta kansainvälisen laillisen toimijan, jäsenvaltioita ylempänä olevan. Sillä on tämän artiklan perusteella oikeus allekirjoittaa kansainvälisiä sopimuksia jäsenmaiden puolesta. Nyt tämä oikeus tulee koskemaan kaikkia politiikan alueita. EU:lla on näin mahdollisuus toimia itsenäisen valtion tavoin kansainvälisissä yhteyksissä.

4. MUODOLLINEN LOPPU KANSALLISELLE POLIITTISELLE ITSENÄISYYDELLE

Artiklassa I.9.2 todetaan:

”Toimivallan siirtämisen periaatteen mukaisesti unioni toimii jäsenvaltioiden sille tässä perustuslaissa antaman toimivallan rajoissa perustuslaissa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Toimivalta, jota tässä perustuslaissa ei ole annettu unionille, kuuluu jäsenvaltioille.”

Artikla on hyvin saman tyyppinen kuin USA:n perustuslakiin vuonna 1791 tehty 10:s lisäys, jossa sanotaan: ”Se toimivalta, jota ei ole annettu Yhdysvalloille perustuslaissa tai jota perustuslaki ei kiellä (osa)valtioilta, kuuluu (osa)valtioille tai kansalle”. Tämä ei ole estänyt USA:ta kehittymästä täysipainoiseksi liittovaltioksi. EU:n perustuslain artikla I.9.2. ei tässä valossa tuo mitään lohtua niille jotka ovat huolestuneita EU:n liittovaltiokehityksestä ja kansallisvaltioiden häviämisestä.

Artiklassa I.10.1 todetaan:

”Tämä perustuslaki ja lainsäädäntö, jota unionin toimielimet antavat käyttäessään unionille annettua toimivaltaa, ovat ensisijaisia jäsenvaltioiden lainsäädäntöön nähden.”

On selvää, ettei valtio joka asettaa itsensä tällaisen artiklan alaisuuteen voi enää pitää itseään itsenäisenä samalla tavalla kun maailman muut noin 170 itsenäistä valtiota.

EU:n jäsenvaltioista tulee Baijerin-, Virginian-, tai Quebecin-osavaltioiden tapaisia, ylempänä olevan EU:n liittovaltion alaisuudessa olevia provinsseja, joita EU ensisijaisesti edustaa kansainvälisesti.

Samalla isojen jäsenvaltioiden poliittiset johtajat saavat maidensa suuren väestömäärän ansioista, valtavan henkilökohtaisen vaikutusvallan 400 miljoonan eurooppalaisen lainsäätäjänä. Tämä kaikki tapahtuu kansallisten parlamenttien sekä omien kansalaisten ehdoilla toimivan demokratian kustannuksella.

Missään aikaisemmassa EU sopimuksessa ei ole kirjattu EU lainsäädännön ensisijaisuutta jäsenvaltioiden lainsäädäntöön nähden. EU-tuomioistuin on toki noudattanut tätä periaatetta toiminnassaan, mutta esim. Saksan perustuslakituomioistuin ei ole koskaan julkisesti käsitellyt tai hyväksynyt tätä ylikansallista menetelmää vaan on aina katsonut, että viime kädessä Saksan laki käy EU:n lakien edelle.

Kun tämä ensisijaisuus nyt kirjataan perustuslakiin tehdään EU:sta jäsenmaita ylempänä oleva ja luodaan pohja juridiselle järjestelmälle, joka on tunnusomainen liittovaltiolle.

Artiklassa I.5.2. todetaan:

”Vilpittömän yhteistyöperiaatteen mukaisesti unioni ja jäsenvaltiot kunnioittavat ja avustavat toisiaan tästä perustuslaista johtuvien tehtävien täyttämässä.”

Sana vilpittömän (engl. loyal) alleviivaa perustuslain poliittinen ensisijaisuutta jäsenvaltioihin nähden ja vahvistaa merkittävästi Unionin liittovaltioluonnetta. Se velvoittaa jäsenmaat lojaalisuuteen.

Artikla jatkuu:

”Jäsenvaltioiden on helpotettava unionin tehtävien täyttämistä, ja niiden on pidättäydyttävä kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa tässä perustuslaissa osoitettujen päämäärien toteutuminen.”

Perustuslaki kattaa tavalla tai toisella lähes kaikki yhteiskunnan ja ihmisten arkea koskevat asiat. Tämä tapahtuu joko yksinomaisen toimivallan, jaetun toimivallan tai yhteensovittamisen avulla. Tämä velvoite vie kansallisilta hallituksilta liikkumavapauden myös asioissa, joita ei ole nimenomaan lueteltu EU:n toimivaltaan.

Entä jos Unionin päämäärät ovat ristiriidassa vaaleilla valittujen edustajien mielipiteiden kanssa? Jos esimerkiksi seuraavissa vaaleissa Suomen kansa valitsee eduskunnan, jonka enemmistö vastustaa EU:n kriisinhallintajoukkojen lähettämistä jollekin alueelle? Tai enemmistö vastustaa EU-veron käyttöönottoa.

Suomen kansan edustajien mielipiteillä ei tämän artiklan perusteella olisi minkäänlaista merkitystä.

5. EU:N TUOMIOISTUIN PÄÄTTÄÄ OVATKO UNIONIN JA JÄSENVALTIOIDEN LAIT RISTIRIIDASSA KESKENÄÄN

Artiklassa I.11.1 määrätään:

”Kun tässä perustuslaissa annetaan unionille yksinomainen toimivalta tietyllä alalla, ainoastaan unioni voi antaa lainsäädäntöä ja oikeudellisesti velvoittavia säädöksiä, kun taas jäsenvaltiot voivat tehdä näin ainoastaan unionin valtuuttamina tai unionin antamien säädösten täytäntöön panemiseksi.”

Artiklassa I.11.2 määrätään:

”Kun tässä perustuslaissa annetaan unionille jäsenvaltioiden kanssa jaettu toimivalta tietyllä alalla, unionilla ja jäsenvaltioilla on valta antaa lainsäädäntöä ja oikeudellisesti velvoittavia säädöksiä kyseisellä alalla. Jäsenvaltiot käyttävät toimivaltaansa siltä osin kuin unioni ei käytä omaansa tai on päättänyt lakata käyttämästä sitä.”

Unionin toimivalta käy kansallisvaltioiden toimivallan edelle myöskin asioissa, joissa Unionilla on jäsenvaltioiden kanssa jaettu toimivalta. Ristiriitatilantees-

sa poliittisesti valittu EU-tuomioistuin päättää kenen toimivaltaan ristiriitaa aiheuttanut asia kuuluu.

Suomen EU-jäsenyyden ajalta ei löydy yhtään esimerkkiä siitä, että EU-tuomioistuin olisi päättänyt siirtää toimivaltaa EU:n instituutioista takaisin jäsenmaille ja siten antanut kansalaisille mahdollisuuden asettaa poliitikkoja vastuuseen tehdyistä päätöksistä. Päinvastoin EU-tuomioistuimen päätökset keskittävät pääsääntöisesti valtaa unionille.

Kun aikoinaan 1960-luvulla jäsenmaiden hallitukset hyväksyivät silloisen EY:n lainsäädännön ensisijaisuuden jäsenvaltioiden lainsäädäntöön nähden, EY:n toimialueet koskivat pääasiallisesti vain tulleja ja kaupantekoa. Perustuslakien sijaan koskee kaikkea veropolitiikasta ja rikoslainsäädännöstä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan sekä ihmisoikeuksiin.

Artiklassa I.23.1 määrätään, että

”Toimiessaan lainsäätäjänä ministerineuvosto käsittelee eurooppalait ja –puitelait ja...”

”Eurooppalait” ja ”eurooppapuitelait” ovat uusia termejä ja korvaavat entiset ”direktiivi”- ja ”asetus”-sanat. Termien muutos johtuu EU:n liittovaltiokehityksestä, koska ainoastaan valtiot säätävät lakeja.

Artiklaan I.8.1. kirjattu Unionin kansalaisuus.

”Jokainen jäsenvaltion kansalainen on unionin kansalainen. Unionin kansalaisuus täydentää, mutta ei korvaa jäsenvaltion kansalaisuutta.”

Sana kansalaisuus on perinteisesti aina kytketty yhden valtion asukkaisiin. EU-kansalaisuus on tosiasiallisesti vailla sisältä ja sen tärkein merkitys onkin luoda mielikuva yhteisestä valtiosta.

Seuraavista artikloista käy ilmi, missä asioissa Unionilla on joko yksinomainen tai jaettu toimivalta. Nämä artiklat koskevat kansalaisten arkipäivää, elinympäristöä sekä taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia.

Artiklassa I.12.1 määrätään, että

” Unionilla on yksinomainen toimivalta vahvistaa tarpeelliset kilpailusäännöt sisämarkkinoiden toimintaa sekä seuraavia aloja varten:

- euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden rahapolitiikka
- yhteinen kauppapolitiikka
- tulliliitto
- meren elollisten luonnonvarojen säilyttäminen yhteisen kalastuspolitiikan yhteydessä.”

Valuuttaunioni muodostaa tärkeimmän välineen keskittää poliittista valtaa Unionille.

Euroopan Keskuspankki, EKP ottaa valvontaansa jäsenmaiden rahapolitiikan ja hallitsee näin tärkeintä välinettä talouspolitiikan ohjaamisessa.

Suomen kohdalla EMU -kriteereiden noudattaminen on selvästi rapauttanut meidän pohjoismaista hyvinvointivaltiota.

Artiklassa IV.1. määrätään että **”Unionin raha on euro.”** Se saattaa pakottaa euro-alueen ulkopuolella olevat maat Englannin, Ruotsin, Tanskan sekä 10 uutta jäsenmaata valuuttaunionin jäseneksi.

EU-eliitin taholta on annettu ymmärtää, että uudet jäsenmaat ovat tervetulleita mukaan euroon vasta myöhemmin, mutta tilanne on toisenlainen Englannin, Ruotsin ja Tanskan kohdalla.

Toistaiseksi Unionilta puuttuu verotusoikeus. Se on kuitenkin jatkuvasti esillä EU-eliitin keskusteluissa.

Olen vakuuttunut siitä, että euro tulee pakottamaan meidät ottamaan käyttöön joukon uusia taloudellisia ohjauskeinoja. Niiden esittäminen on tällä hetkellä poliittisesti mahdotonta. Mutta eräänä päivänä joudumme kriisin eteen ja silloin voidaan kehittää uusia talouspoliittisia välineitä.

EU-komission puheenjohtaja Romano Prodi, Financial Times, 4.12.2001

Myöskin konventin varapuheenjohtaja Jean-Luc Dehaene, ent. Belgian pääministeri korostaa, että EU tarvitsee ”omia varoja”, esim. yhteistä tuloveroa kustantamaan tulevaa toimintaansa. Dehaene uskoo näin ollen, että EU:n perustuslaki on tässä asiassa muutettava jo kolmen vuoden sisällä siitä kun se on astunut voimaan.

European Voice 3-9/7/2003

EMU ei edusta ainoastaan taloudellista yhteistyötä vaan yhteisellä rahalla on myös ratkaiseva symbolinen merkitys liittovaltioprojektin edistäjänä. Se muodostaa EU-lipun, EU-hymnin ja Eurooppa-päivän ohella välineen rakentaa keinotekoinen eurooppalainen identiteetti.

Artiklassa I.12.2 määrätään:

”Unionilla on yksinomainen toimivalta tehdä kansainvälinen sopimus, kun sopimuksen tekemisestä säädetään unionin säädöksessä tai kun se on välttämätöntä, jotta unioni voi käyttää toimivaltaansa sisäisellä tasolla, tai kun se vaikuttaa unioniin sisäiseen säädökseen.”

Tämä avaa Unionille mahdollisuuden tehdä enemmistöpäätöksin sopimuksia mm. Maailmankauppa-järjestö WTO:ssa esimerkiksi julkisista palveluista, vesihuollon yksityistämistä, jne.

Artiklaan I.12.1. sekä I.12.2 liittyy myös Artiklat III.216 ja III.217.

Artiklassa III.216 todetaan, että:

”Unioni pyrkii jäsenvaltioiden välisen tulliliiton perustamisella edistämään yhteisen edun mukaisesti maailmankaupan sopusointuista kehitystä, kansainvälistä kauppaa koskevien rajoitusten asteittaista poistamista sekä tulli- ja muiden esteiden purkamista.”

Tämä avaa mahdollisuuden EU:lle painostaa kehitysmaita luopumaan ulkomaisten sijoitusten sekä julkisen sektorin kansallisesta valvonnasta ja rajoituksista. Tämä on omiaan heikentämään työllisyyttä ja ympäristönsuojelua sekä edistämään julkisen sektorin yksityistämistä.

Artikla III.206 liittyy myös kansainväliseen yhteistyöhön:

”Jäsenvaltiot sovittavat yhteen toimintansa kansainvälisissä järjestöissä ja kansainvälisissä konferensseissa. Ne puolustavat niissä unionin kantoja. Unionin ulkoasiainministeri vastaa tämän yhteensovittamisen järjestämisestä.”

Kansainvälisissä järjestöissä pohjoismaat ovat yleensä suhtautuneet myönteisemmin sekä kehitysyhteistyöhön että konfliktien ratkaisemiseen, kuin monet muut EU-maat. On kuitenkin jo nähty, että EU:n jäsenenä on ollut mahdollonta harjoittaa tätä perinteistä pohjoismaista politiikkaa. Perustuslain myötä pohjoismaiden kansainvälisesti arvostettu ”pehmeiden arvojen ääni” häviää lopullisesti.

Artiklassa I.13.2 määrätään:

”Unionin ja jäsenvaltioiden jaettua toimivaltaa sovelletaan pääasiassa seuraaviin aloihin:

- sisämarkkinat
- vapauten, turvallisuuden ja oikeuden perustuva alue
- maatalous ja kalastus, meren elollisten luonnonvarojen säilyttämistä lukuun ottamatta
- liikenne ja Euroopan laajuiset verkot
- energia
- sosiaalipolitiikka III osassa määriteltyjen näkökohtien osalta
- taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus
- ympäristö
- kuluttajansuoja, ja yhteiset terveysalan turvallisuuskysymykset.”

On muistettava että jäsenvaltiot käyttävät toimivaltaansa siltäosin kuin unioni ei käytä omaansa tai on päättänyt lakata käyttämästä sitä (Artikla I.11.2)

Siltäosin kuin ylläluetellussa artiklassa I.13.2 olevilla alueilla on kysymys kaupasta on unionilla yksinomainen toimivalta (Artikla I.12.1).

Esimerkiksi Pohjoismaissa jo 80-luvulla kielletyt myrkylliset Atso - elintarvikevärit esiintyvät taas meidänkin tuotteissamme, kun niiden todettiin olevan EU:n kauppapolitiikan mukaisesti ”vapaan kaupan esteitä”.

Samaten Suomessa jo vuosia kiellettynä ollut erittäin myrkyllinen ja ympäristölle sekä ihmisille vahingollinen Paraquat torjunta-aine on taas markkinoilla.

Tämän artiklan energiaa koskevaan jaettuun toimivaltaan liittyen on myös Artikla III.157.1, jonka mukaan pyritään:

- a) varmistamaan energiamarkkinoiden toimivuus**
- b) varmistamaan energian toimitusvarmuus unionissa**
- c) edistämään energiatehokkuutta ja energiansäästöä sekä uusista ja uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian kehittämistä**

Artikloista johtuen öljyteollisuuden edustajat ovat pelänneet, että niillä siirretäisiin oikeus päättää kansallisista öljy- ja kaasulähteistä Brysseliin. Lisäksi epäillään, että se saattaisi johtaa Brysselistä johdettuihin neuvotteluihin kolmansien maiden energiatuotannosta.

Ympäristöliikkeet ovat osaltaan esittäneet vahvaa kritiikkiä EURATOM-sopimuksen EU:n perustuslakiin liittämistä vastaan.

Verrattuna Artikla III.157.1 c-kohdassa esitettyyn laimeaan pyrkimykseen edistää energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä EURATOM-sopimus on selvä ja laajasti käsitelty kannanotto ydinvoiman edistämisen puolesta.

EURATOM-sopimus on eräs Euroopan unionin perustamissopimuksista. Sitä ei ole muutettu vuoden 1979 jälkeen ja nyt se liitetään, erittäin pienin muutoksin, pöytäkirjana perustuslakiin.

EURATOMin 1 artiklassa julistetaan että

”Yhteisön päämääränä on toteuttamalla ydinteollisuuden nopeaa rakentamista ja kasvua varten tarvittavat edellytykset myötävaikuttaa elintason nousuun jäsenvaltioissa ja yhteyksien kehittämisen muiden maiden kanssa.”

Tämän lisäksi 2 artikla lupaa

c. helpottaa investointeja ja varmistaa ydinenergian kehittämisessä tarvittavien peruslaitosten rakentamisen yhteisössä erityisesti kannustamalla yritysten aloitteita;

h. luo muihin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin sellaiset yhteydet, jotka ovat omiaan edistämään ydinenergian rauhanomaista käyttöä

Euroopan kansojen selvä enemmistö vastustaa ydinvoimaa. EU:n jäsenmaista useat ovat päättäneet olla käyttämättä ydinvoimaa energian tuottamiseen. EURATOM sopimuksen liittäminen EU:n perustuslakiin ei siis vastaa kansalaisten tahtoa.

Siitä huolimatta eduskunnan puhemies Paavo Lipponen, joka pyrkii EU-komission johtoon, otti selvästi kantaa ydinvoiman puolesta Suomen Akatemian seminaarissa 23.2.04:

”EU:n on oman etunsa nimessä pidettävä kiinni ja jäsenmaiden on sitouduttava monipuoliseen energiahuoltoon. Tämä tarkoittaa sitä, että uusiutuvien energialähteiden päättäväisen kehittämisen ohella hyväksytään myös ydinvoiman kehittäminen ja rakentaminen. Uuden komission on oltava aloitteellinen tällaisen monipuolisen energiapolitiikan vahvistamisessa. Siihen kuuluu EU:n tutkimusvarojen osoittaminen ydinteknologian kehittämiseen. Ydinteknologian kehittämistä vaatii sekä EU:n että koko ihmiskunnan etu.”

Artiklassa I.14.1 määrätään:

”Unioni hyväksyy toimenpiteitä, joilla varmistetaan jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittaminen, erityisesti vahvistamalla kyseisen politiikan yleislinjat. Jäsenvaltiot yhteen sovittavat talouspolitiikkansa unionissa.”

Artiklassa I.14.2 määrätään:

”Unioni hyväksyy toimenpiteitä, joilla varmistetaan jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan yhteensovittaminen, erityisesti vahvistamalla kyseisen politiikan suuntaviivat.”

Artiklassa I.14.3 määrätään:

”Unioni voi tehdä aloitteita, joilla varmistetaan jäsenvaltioiden sosiaalipolitiikan yhteensovittaminen.”

Kun Suomessa aikoinaan käytiin kansanäänestyskeskustelua liittymissopimuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä, Suomen poliittiset johtajat vakuuttivat ettei mikään uhkaa meidän pohjoismaista hyvinvointijärjestelmäämme ja sosiaalipolitiikasta Suomi päättää itse. Nämä artiklat antavat kuitenkin Unionille vastuun ja vallan koordinoida jäsenvaltioiden talouspolitiikkaa ja erityisesti korostaen työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa.

6. EU:N YHTEINEN ULKO-, TURVALLISUUS- JA PUOLUSTUSPOLITIikka

Artiklassa I.15.1 määrätään:

”Unionin toimivalta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla käsittää kaikki ulkopolitiikan alat ja kaikki unionin turvallisuuteen liittyvät kysymykset, muun muassa asteittain määriteltävän yhteisen puolustuspolitiikan, joka voi johtaa yhteiseen puolustukseen.”

EU:lle perustetaan oma ulkoministerin virka, sekä 2,5-vuotinen presidentin virka, nykyisen puolivuositin kiertävän puheenjohtajan asemesta. (Artiklat IV.21.1 ja IV.27.1)

Korkeilla poliittisilla viroilla EU:lle pyritään luomaan todellista hallitusta, joka vahvistaa edelleen EU:n liittovaltiokehitystä.

Artiklassa 1.40.1. todetaan EU:n yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta:

”Yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on erottamaton osa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Se turvaa unionin operatiivisen toimintakyvyn, joka perustuu siviili- ja sotilaallisiin voimavaroihin. Unioni voi käyttää niitä unionin ulkopuolella toteuttaviin tehtäviin huolehtiakseen rauhan säilyttämisestä, konfliktien ehkäisemisestä ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti. Näiden tehtävien täytäntöönpanosta vastataan jäsenvaltioiden voimavaroilla.”

Perustuslaki ei siis edellytä YK:n mandaattia tehtäviin, jotka ulottuvat EU:n ulkopuolelle. Se vetoaa ainoastaan YK:n peruskirjan periaatteisiin.

Tehtävien laajuus ylittää selvästi ns. Petersbergin tehtävät ja antavat ”avoimen valtakirjan” EU-joukoille interventioihin mihin tahansa maailmassa.

Tämä käy selväksi Artiklassa III.210.1.

”Edellä olevan I.40 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tehtäviin, joiden yhteydessä unioni voi asettaa käyttöön siviili- ja sotilasvoimavaroja, kuuluvat yhteiset toimet aseidenriisunnan alalla, humanitaariset ja pelastustehtävät, neuvonta ja tuki sotilasasioissa, konfliktinesto ja rauhan- turvaaminen, taistelujoukkojen tehtävät kriisinhallinnassa, rauhanpau- luttaminen mukaan lukien, ja konfliktin jälkeinen vakauttaminen. Kaikil- la näillä tehtävillä voidaan osaltaan edistää terrorismin torjumista, myös antamalla tukea kolmansille maille terrorismin torjumiseksi niiden alu- eilla.”

Tämä tavattoman laaja EU-joukkojen tehtävävaltuutus antaisi oikeuden osal- listua sotatoimiin haluamansa osapuolen puolelle vetoamalla ”terrorismin vas- taiseen toimintaan”.

Artiklassa I.40.2 todetaan yhteisestä puolustuksesta:

”Se johtaa yhteiseen puolustukseen, kun Eurooppa-neuvosto yksimielisesti niin päättää.”

Tämä tarkoittaa että, jos EU tapansa mukaan eri painostuskeinoja käyttäen, pääsee yksimielisyyteen yhteisen puolustuksen tarpeesta, päätöstä ei tarvitse enää viedä kansallisten parlamenttien käsiteltäväksi eikä alistaa kansanäänestykseen. Päätöksen tekee Eurooppa-neuvosto.

Koko artikla on täysin ristiriidassa suomalaisten mielipiteiden kanssa. Helmikuussa 2004 tehdyssä mielipidemittauksessa 70% vastanneista vastusti EU-armeijan perustamista. Kannattajia löytyi vain 18%.

Artiklassa I.40.3 määrätään edelleen:

”Jäsenvaltiot sitoutuvat asteittain parantamaan sotilaallisia voimavarojaan.”

Tällainen perustuslaillinen velvoite vaikuttaa suoranaisesti kansallisten valtioiden budjettien laadintaan ja sitoo kansallisten parlamenttien edustajien kädet.

Artiklassa 1.40.3 määrätään edelleen, että

” Perustetaan Euroopan puolustusmateriaali-, tutkimus- ja sotilasvoimavirasto.....”

Tällaisen viraston perustaminen tähtää sotateollisuuden vahvistamiseen ja ostojen keskittämiseen EU-alueen sotateollisuudelle. Viime aikojen kehitys sotateollisuuden alalla osoittaa vahvasti nousussa olevia myyntilukuja. (katso Vaihtoehto EU:lle: ”EU:n militarisoinnin päiväkirja”)

Artiklassa I.15.2 määrätään:

”Jäsenvaltiot tukevat aktiivisesti ja varauksetta unionin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa uskollisuuden ja keskinäisen yhteisvastuun hengessä ja unionin tällä alalla antamia säädöksiä noudattaen. Ne pidättyvät kaikista toimista, jotka ovat unionin etujen vastaisia tai saattavat heikentää sen tehokkuutta.”

Tällainen velvoittava perustuslaillinen yhteisvastuupykälä EU:n ulkopolitiikkaa kohtaan romuttaa jäsenvaltioiden mahdollisuuksia ylläpitää kansallista ulkopolitiikkaa. Tästä seuraa että jäsenvaltioiden tulee edustaa EU:n ulkopoliittisia näkemyksiä esimerkiksi YK:n jäsenenä. Ei siis ole ihme, että Javier Solana, EU:n nykyinen ulkopoliittinen edustaja EU-parlamentin tuella, vaatii EU:lle omaa paikkaa YK:n turvallisuusneuvostossa.

Varsinkin yhteisvastuupykälä on herättänyt keskustelua pienten jäsenmaiden piirissä.

Asiasta käytiin näyttävä kädenvääntö, johon media kiinnitti kansalaisten huomion. Lopputulos voitiin tulkita merkittäväksi voitoksi liittoutumattomille maille. Perustuslaki voitiinkin sitten hyväksyä vaikka, asiallisesti ottaen saatiinkin aikaan vain uusi oman näkemyksen mukainen tulkinta ennestäänkin sekavasta artiklasta.

Tiiviimpää puolustusyhteistyötä suunnittelevat mm. Saksa, Ranska ja Britannia. Suomen eduskunnan puhemies Paavo Lipponen on myös selvästi ilmaissut mielipiteensä siitä että Suomen tulisi olla mukana tässä puolustusyhteistyössä. Suomen puolustusvoimien komentajan, amiraali Juhani Kaskealan mukaan tämä tarkoittaisi Suomen kohdalla NATO :on liittymistä.

Artiklassa I.40.7 todetaan:

”...Keskinäistä puolustusta koskevaa läheisempää yhteistyötä toteuttaessaan siihen osallistuvat jäsenvaltiot toimivat läheisessä yhteistyössä Pohjois-Atlantin liiton kanssa...”

Suomen kansan enemmistö on edelleen vahvasti, kaikkien mielipidemittauksien mukaan, sotilaallista liittoutumista vastaan. Jos perustuslaki hyväksytään tässä muodossa kansalle käy aivan kuin liittymis sopimuksesta äänestettäessä. Silloin kansa ei tiennyt äänestävänsä eurosta, joka kuitenkin oli sisäänrakennettu sopimukseen. Tällä kertaa NATO -jäsenyys tulisi kaupan päälle.

7. ENEMMÄN VALTAA EU:LLE JA SEN SUURILLE JÄSENMAILLE TARKOITTAÄ VÄHEMMÄN VALTAA KANSALLISILLE PARLAMENTEILLE JA PIENILLE KANSOILLE

Tällainen kehitys on erityisesti nähtävissä neljän asian kohdalla perustuslaissa:

a) YKSINKERTAINEN ENEMMISTÖ

Artiklassa I.24.1 todetaan:

”Kun Eurooppa-neuvosto tai ministerineuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä, määräenemmistöllä tarkoitetaan jäsenvaltioiden enemmistöä ja vähintään kolmea viidesosaa unionin väestöstä”.

Tämä tarkoittaa, että tämän artiklan astuessaan voimaan, 1 päivänä marraskuuta 2009, jäsenvaltioiden yksinkertainen enemmistö voi tehdä päätöksiä kunhan ne edustavat 60 % EU-kansalaisista. Tällaisen yksinkertaisen enemmistön 25 jäsenmaan EU:ssa (noin 450 miljoonaa asukasta) muodostaisi 13 jäsenmaata.

Suurten jäsenmaiden Saksa, Ranska, Englanti ja Italia asukasluvun muodostaa noin 260 miljoonaa kansalaista. Asukasluvun 60 %-rajan ylittäminen ei muodosta heille mitään ongelmaa.

Ministerineuvostossa suurilla mailla on yli 30 % äänistä. Perinteisesti Beneluxmaat sekä Espanja usein myös Kreikka ja Portugali, tukevat suurten maiden politiikkaa. Uusista jäsenmaista Puola ja Unkari liittyvät suurten jäsenmaiden seuraan. Useimmat pienet ja keskikokoiset jäsenmaat menettävät valtaa ja joutuvat alistumaan suurten jäsenmaiden ajamaan politiikkaan.

Nizzan sopimuksessa sovittu äänestysjärjestelmä edellytti määräenemmistöä hyväksyttäessä EU-lakja. Määräenemmistö Nizzan sopimuksen mukaan olisi ollut 72 % äänistä 25-jäsenmaan EU:ssa. Tältä pohjalta uudet jäsenmaat ovat käyneet jäsenyyskeskusteluja.

Nyt siis perustuslaissa esitetään toisenlaista äänestysjärjestelmää, joka merkittävästi vahvistaa suurten jäsenmaiden vaikutusvaltaa pienten kustannuksella.

Tosiasiaa ministerineuvostossa harvoin äänestetään vaan päätökset tehdään pääsääntöisesti yksimielisesti. Tämä ei suinkaan vähennä äänimäärien merkitystä. Jos jäsenvaltiot tietävät tai aavistavat häviävänsä äänestyksen, he tavallisesti yhtyvät päätökseen.

b) ENEMMÄN LAKEJA KOMISSION ESITETTÄVÄKSI JA EU-PARLAMENTIN MUUTETTAVAKSI

Kun siirrytään entistä enemmän enemmistöpäätöksiin EU-lakeja säädettäessä komission ja parlamentin valta kasvaa.

Komissiolla on yksinomainen valta tehdä lakiesityksiä ja päättää niiden aikataulusta. Nyt se saa perustuslain myötä uusia toimivalta-alueita.

EU-parlamentti saa yhteispäätösoikeuden 36 uudella lainsäädäntö-alueella. Vastaavasti kansalliset parlamentit ja jäsenmaiden kansalaiset menettävät valtaa sillä joka kerta kun lainsäädäntö siirretään Brysseliin menetetään lopullinen päätäntävalta näistä asioista.

c) YKSIMIELISYYDEN KORVAAMINEN ENEMMISTÖPÄÄTÖKSILLÄ 23 UUDELLA ALUEELLA

Perustuslaissa enemmistöpäätökset lisääntyvät 23 uudella alueella niiden 35 alueen lisäksi, joista päätettiin Nizzan sopimuksessa. Enemmistöpäätöksistä tulee yleinen käytäntö.

Kun Suomessa käytiin kansanäänestyskeskustelua veto-oikeus oli koko poliittisen eliitin kulmakivi johon he kaikissa keskusteluissa palasivat. Kansalle sanottiin veto-oikeuden takaavan Suomen itsenäisen päätösvallan säilymisen tärkeissä kansallisissa asioissa. Suomi ei ole käyttänyt kertaakaan veto-oikeuttaan. Ei edes silloin kun se olisi voinut pelastaa Suomen maatalouden.

Samalla yksittäiset ministerit muuttuvat yli 400 miljoonan ihmisen lainsäätäjiksi jäsenenä 15 (tai myöhemmin 25) ministeristä koostuvassa ministerineuvostossa.

Kansallisella tasolla ministerit tarvitsevat kansallisten parlamenttien enemmistön poliittisten päätösten taakse. Tehdessään päätöksiä EU:ssa heidän ei tarvitse välittää saavatko he omien parlamenttien enemmistön ajamansa politiikan taakse.

Näin ollen kansallisesti valitut poliitikot saavat merkittävästi enemmän henkilökohtaista valtaa kansallisten parlamenttien ja äänestäjien kustannuksella, vaikka he joskus joutuisivatkin kärsimään äänestystappion ministerineuvostossa. Tästä syystä ministerit ovat niin EU-myötämielisiä, niin valmiita yhteistyöhön prosessissa joka riistää vallan heidän omilta kansalaisiltaan.

Yksinomaan EU integraatio ei näin ollen edusta prosessia joka tuhoaa Euroopan kansallisvaltioiden ja kansalaisten demokratiaa ja itsenäisyyttä. Jokaisen jäsenvaltion sisällä hallitusten jäsenet osallistuvat vallankaappaukseen joka kohdistuu perinteiseen lainsäädäntöprosessiin sekä kansalaisten oikeuksiin, joiden valitsemia he ovat. Tämä tekee itse valtiosta kansalaisten vihollisia ja ajaa Eurooppaa kohti vielä syvempää demokratiakriisiä.

d) KAIKKIEN POLITIIKKA-ALUEIDEN "UNIOISTAMINEN"

Artiklassa I.18.1 todetaan:

"Unionilla on yhteinen toimielinjärjestelmä, jolla pyritään

- **ajamaan unionin tavoitteita**
- **puolustamaan sen arvoja**
- **palvelemaan unionin, sen kansalaisten ja sen jäsenvaltioiden etuja sekä varmistamaan niiden politiikkojen ja toimien johdonmukaisuus, tehokkuus ja jatkuvuus, joita unioni toteuttaa saavuttaakseen tavoitteensa."**

Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, oikeudelliset sekä sisäpoliittiset kysymykset (maahanmuutto-, turvapaikka-, poliisi- ja rikosoikeudellinen yhteistyö) muuttuvat osiksi EU:n ylikansallista päätöksentekoa. Samalla ei ole luotu minkäänlaista "toimivaltaluetteloa", joka selkeästi määrittäisi ja rajoittaisi EU:n toimivaltaa. Yhdessä EU:n syventämistä ajavan komission ja EU-tuomioistuimen kanssa se johtaa vallan keskittymiseen.

Juridisesti EU:lla on mahdollisuudet toimia liittovaltiona. Ainoat merkittävät toimialueet, jotka ovat vielä EU:n toimivallan ulkopuolella ovat verotus ja sodankäynti.

8. MITEN VÄLTÄÄ UUSIA EU -SOPIMUKSIA JA KANSANÄÄNESTYKSIÄ?

Artiklassa I.24.4 todetaan:

” Kun perustuslain III osassa määrätään, että eurooppalait ja - puitelait antaa ministerineuvosto erityistä* lainsäätämisyjärjestelyä noudattaen, Eurooppa-neuvosto voi omasta aloitteestaan yksimielisesti vähintään kuuden kuukauden pituisen harkinta-ajan jälkeen tehdä eurooppapäätöksen siitä, että tällaiset lait tai puitelait voidaan hyväksyä tavanomaisessa* lainsäätämisyjärjestyksessä. Eurooppa-neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan ja kansallisille parlamentteille asiasta ilmoitettuaan.”

Englannin kielinen versio on huomattavasti selkokielisempi:

* erityistä lainsäätämisyjärjestelyä noudattaen = to act by unanimity = yksimielisyys-periaatetta noudattaen.

* tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä = to act by qualified majority = määräenemmistöperiaatetta noudattaen.

Tämä antaa EU presidenteille ja pääministereille mahdollisuuden siirtää asioiden käsittelyä yksimielisyys-päätöksentekojärjestelmästä enemmistö-päätöksentekojärjestelmään tarvitsematta neuvotella uusia sopimuksia ja käymättä läpi niiden hankalia ratifiointiprosesseja tai jopa kansanäänestyksiä. Kansallisille parlamenteille ei anneta mitään mahdollisuutta vaikuttaa näin ratkaisevaan päätökseen. Pelkkä ilmoitus asiasta riittää. Tietenkin ministerineuvoston on päätettävä yksimielisesti asiasta mutta tähän painostamiseen EU löytää aina keinonsa.

Konventin puhemies, Valery Giscard D'Estaing nimitti tätä artiklaa EU-parlamentissa 4.9.2003 ”passerelle clause’iksi (kävelytie-artiklaksi) ja kutsui sitä ”keskeiseksi innovaatioksi”.

On helppo ymmärtää miksi. Tällä artiklalla päästään aina eteenpäin kohti syvempää integraatiota.

9. KAHDEN KERROKSEN KOMISSIO, JOSSA PUOLET JÄSENISTÄ OVAT ÄÄNETTÖMIÄ

Artiklassa I.25.3 todetaan:

”Komissio muodostuu kollegiosta, johon kuuluu komission puheenjohtaja, unionin ulkoministeri/varapuheenjohtaja ja kolmetoista eurooppakomissaaria, jotka valitaan jäsenvaltioiden tasapuolisen vuorottelun järjestelmän mukaisesti...”

Tämä artikla toteutettuna merkitsisi, että jotkut jäsenvaltiot olisivat vuorotellen ilman äänivaltaa instituutiossa, jolla on yksinomainen lakialoitevalta.

Saatamme siis saada satoja tai jopa tuhansia lakeja, jotka ovat suomalaisten lakien yläpuolella ilman, että kukaan suomalainen on voinut osallistua päätöksentekoon EU -komissiossa.

Suomalainen komissaari olisi muutenkin huonosti sidottu suomalaiseen poliittiseen järjestelmään. Hän ei olisi enää Suomen hallituksen nimeämä. Perustuslakiluonnoksen mukaan kansallisten hallitusten tulee nimetä kolme (kumpaakin sukupuolta edustavaa) henkilöä, joista komission puheenjohtaja valitsee sopivan siihen kokoonpanoon, jonka hän esittää EU-parlamentille hyväksyttäväksi. Siis lakia säätävä elin, ei ole kansan valitsema, eikä vastuussa toiminnastaan kansallisille parlamenteille.

Jos komissio tekee huonoja lakeja, kansa ei voi rangaista komission jäseniä olemalla äänestämättä heitä seuraavissa vaaleissa kuten kansallisella tasolla tapahtuisi. Kansanvaltaa ei siis enää olisi olemassakaan politiikan kentällä, joka kattaa lähes kaikki politiikan alueet lukuun ottamatta verotusta ja sodankäyntiä. Mutta näihinkin asioihin saattaa artikla I.24.4, joka tarjoaa mahdollisuuden yksimielisyyden purkamiselle, olla avuksi tulevaisuudessa.

Varsinkin pienille jäsenmaille, kuten Suomelle, oma komissaari, siis jokaisen jäsenmaan oma komissaari, on muuttunut ratkaisevaksi kysymykseksi kun neuvotellaan HVK:ssa perustuslaista. Herää kuitenkin kysymys tämän kysymyksen tärkeydestä kun otetaan huomioon mitä artiklassa I.25.4 sanotaan **”...Tehtävänsä hoitaessaan eurooppakomissaarit ja komissaarit eivät pyydä eivätkä ota ohjeita milteään hallitukselta tai muultakaan taholta.”**

Artiklassa I.46.1 todetaan

”Unionin toimielimet antavat kansalaisille ja etujärjestöille mahdollisuuden tuoda mielipiteensä julki ja vaihtaa mielipiteitä kaikista unionin toimi-aloista asianmukaisten kanavien kautta.”

10. EU-PARLAMENTTI - KANSANVALTAA ESITTÄVÄ KULISSI

Yli 70 % jäsenmaita koskevasta lainsäädännöstä tehdään tänä päivänä EU:ssa. Perustuslain voimaan astumisen jälkeen prosenttiluku nousee yli 90 %:iin. On selvää, että valta karkaa kansanvallan ulottumattomiin. Näin on tapahtunut jokaisen uuden EU-sopimuksen myötä. Päätöksenteko ei tapahdu EU:n kansojen valitussa EU-parlamentissa vaan virkamies-komissiossa ja omaa valtopoliittikkaa harjoittavassa ministerineuvostossa. Siihen ei tule minikäänlaista muutosta.

EU-parlamentti on merkityksetön instituutio, jota ylläpidetään demokratian tyhjänä kulissina. Siihen EU:n poliittinen eliitti ei halua mitään muutosta sillä todellinen ,demokratian ehdoilla toimiva parlamentti olisi heille toiminnan esteenä. Ja vaikka haluttaisiinkin, niin EU-parlamentista ei voi kehittää todellista

kansanvallan instituutiota sillä ei ole olemassa mitään EU-kansaa; demos. Ei ole olemassa yhteistä kieltä, ei yhteistä arvokeskustelua, ei yhteistä käsitystä verorahojen käytöstä tai perusteista mennä sotaan tai yhteisymmärrystä miniatomipommin kehittämisestä EU:n käyttöön.

Ei ole olemassa sellaista EU-henkeä, joka saisi Euroopan eri kansat uskomään että EU instituutiot tietävät kaiken paremmin kun omat kansalliset instituutiot. Päinvastoin epäluulo ja pettymys EU:n instituutioita kohtaan kasvaa kasvamistaan.

Jos kansanvaltaa halutaan edelleen toteuttaa Suomessa Suomen perustuslaissa kirjatun periaatteen mukaisesti on siis hylättävä EU:n perustuslaki ja palautettava merkittävä osa EU:lle karanneesta päätösvallasta Suomeen niin kuin mielipidemittausten mukaan enemmistö Suomen kansasta toivoo tapahtuvan.

Euroopan kansojen suuri enemmistö haluaa Euroopan, jossa itsenäiset demokraattiset valtiot tekevät yhteistyötä asioissa jotka ovat todella rajoja ylittäviä. He eivät halua eurooppalaista valtiota joka päättää 90 % heidän asioistaan.

11. EU-TUOMIOISTUIMEN VALTA LAAJENTUU KOSKEMAAN IHMISOIKEUKSIA SEKÄ SIVIILI- JA RIKOSOIKEUTTA

Artiklassa I.28.1 todetaan, että

”Unionin tuomioistuimeen kuuluvat Euroopan tuomioistuin, yleisen oikeusasteen tuomioistuin ja erityistuomioistuimina. Unionin tuomioistuin varmistaa, että tämän perustuslain tulkinnassa ja soveltamisessa noudatetaan lakia..”

Perustuslakiluonnosta kritisoinut Saksan perustuslakituomioistuimen tuomari, prof. Siegfried Bross peräänkuulutti Die Welt –lehdessä (1.8.03) ”puolueettonta kompetenssi-tuomioistuinta” (toimivalta-tuomio-istuinta), joka ratkaisisi niitä ristiriitoja, jotka hän ennakoi syntyvän kansallisen ja EU-lainsäädännön välillä. Hänen mukaansa EU-tuomioistuinta ei voida pitää puolueettomana elimenä.

Artiklassa I.28.3 todetaan edelleen, että:

”Unionin tuomioistuin

- **tekee ratkaisun jäsenvaltion, toimielimen taikka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostamista kanteista III osan määräysten mukaisesti;**
- **antaa ennakkoratkaisun kansallisten tuomioistuinten pyynnöstä unionin oikeuden tulkinnasta tai toimielinten antamien säädösten pätevydestä;**
- **tekee ratkaisun tässä perustuslaissa määrätyissä muissa tapauksissa.”**

Tähän asti lopulliset päätökset ihmisoikeusasioissa ovat tehneet Strasbourgin Ihmisoikeustuomioistuin ja kansalliset korkeimmat oikeudet.

Nyt EU-tuomioistuin Luxembourgissa saa toimivaltaa päättää ihmisoikeusasioista kaikissa asioissa jotka kuuluvat EU:n toimivaltaan. Perustuslaki-luonnos antaa Euroopan Unionin Perusoikeuskirjalle (Euroopan Perustuslain II osa), jolla on tähän asti ollut ainoastaan julistuksellinen poliittinen merkitys, juridisen sitovuuden mikä tarkoittaa, että se siirtyy EU-tuomioistuimen alaiseksi oikeusasiakirjaksi. Kansallisen ja EU-lainsäädännön ristiriitatapauksista päättää siis EU-tuomioistuin.

Tietysti EU:n ja sen instituutioiden tulisi kunnioittaa ja seurata ihmisoikeuksia. Päätösvalan antaminen EU:lle näissä asioissa vahvistaa edelleen EU:n liittovaltiorakennetta.

”Kolme-pilari” järjestelmästä luopuminen, jossa ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka sekä oikeudelliset ja sisäpoliittiset asiat olivat hallitustenvälisiä asioita ei ylikansallisia, tuo nyt nämäkin asiat komission ja EU-tuomioistuimen alaisuuteen.

EU-tuomioistuin on jo entuudestaan tunnettu ”toimivalta-laajentumispolitiikastaan”, joka päätöksiä tehdessään pääsääntöisesti siirtää enemmän valtaa EU:lle kun antaa valtaa takaisin jäsenmaille. Kesäkuussa 2003 (HS 14.6.03) julkaistun mielipidemittauksen mukaan 61 % suomalaisista tukevat vallan siirtämistä takaisin jäsenmaille ei lisävallan antamista EU:lle kuten perustuslaissa nyt kaavaillaan.

Tekemällä Perusoikeuskirjasta juridisesti sitova asiakirja EU-tuomioistuimelle annetaan valtuudet päättää mitä merkitsee mm

- ”ihmisarvo” (artikla II-1)
 - ”oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen” (artikla II-3)
 - ”oikeus vapautteen ja turvallisuuteen” (artikla II-6)
 - ”yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen” (artikla II-7)
 - ”sananvapaus- ja tiedonvälityksen vapaus” (artikla II-11)
 - ”kokoontumis- ja yhdistymisvapaus” (artikla II-12)
- jne. koskien kaikkia EU:n toimivalta-alueita.

Artiklassa II-52 todetaan, että

”Tässä perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla, ja kyseisten oikeuksien ja vapauksien olennaista sisältöä noudattaen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan tehdä ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.”

Tämän artiklan alleviivatut kohdat mahdollistavat niiden oikeuksien rajoittamisen, jotka sisältyvät Perusoikeuskirjaan.

12. MITEN VÄLTETÄÄN UUDET KANSANÄÄNESTYKSET

Artiklassa I.46 puhutaan osallistuvan demokratian periaatteesta ja siitä, että Unionin toimielimet antavat kansalaisille ja etujärjestöille mahdollisuuden tuoda mielipiteensä julki ja vaihtaa mielipiteitä kaikista unionin toiminta-asioista ja puhutaan avoimesta ja säännöllisestä vuoropuhelusta kansalaisyhteiskunnan kanssa.

Suurena innovaationa markkinoidaan demokratian puolesta puhuville artikla I.46.4:

”Vähintään miljoona kansalaista merkittävästä määrästä jäsenvaltioita voi tehdä aloitteen komissiolle aiheellisen ehdotuksen laatimiseksi asioista, joissa kansalaisten mielestä tarvitaan unionin säädöstä tämän perustuslain panemiseksi täytäntöön. Tällaisen kansalaisaloitteen edellyttämää erityismenettelyä ja –edellytyksiä koskevat säännökset määritetään eurooppalailla.”

Epäselväksi jää kuitenkin mikä on merkittävä määrä jäsenvaltioita? Mikä on aiheellinen ehdotus? Sitooko esitys lainkaan komissiota? Miljoonan allekirjoituksen kerääminen merkittävästä määrästä jäsenvaltioita ei ole mikään helppo tehtävä ja asia, joka Suomessa koetaan aiheellisena saattaa Italiassa olla täysin merkityksetön

Vuonna 1998 Vaihtoehto EU:lle kansanliikkeen toimesta kerättiin noin 45 000 allekirjoitusta EMU -kansanäänestyksen puolesta, tilanteessa jossa selvä enemmistö suomalaisista toivoi kansanäänestystä näin merkittävästä päätöksestä. Lähes kaikkien eduskuntapuolueiden mielestä ”juna oli jo mennyt”.

Kun vielä otetaan huomioon, että EU:n instituutiot koetaan etäisinä ja epädemokraattisina ja että viime EU-parlamenttivaaleissa äänestysaktiivisuus koko EU:ssa jäi alle 50 % kansalaisten aktivoiminen yhteisen aloitteen taakse muuttuu ainoastaan teoreettiseksi mahdollisuudeksi. Tätä artiklaa ei voida pitää minään muuna kun silmänlumena ja valedemokratian välineenä.

13. YHTEENVETO

Laekenin huippukokous päätti joulukuussa 2001 kutsua koolle konventin pohtimaan Euroopan unionin tulevaisuutta ja erilaisia vaihtoehtoja sekä selkeyttämään sen monimutkaista laki- ja säädöskokoelmaa. Se asetti tavoitteeksi myös unionin lähentämisen kansalaisiin. Alusta alkaen voitiin todeta, että konventin työskentelytapaa ohjasi tarkoin valittu puhemies ja sen puheen-

johtaja. Konventin puheenjohtaja julisti heti alkuun, että tavoitteena on luoda Euroopan unionin perustuslaki ja ellei sitä saada aikaan ”olemme epäonnistuneet”. Erilaisista vaihtoehdoista ei edes keskusteltu.

Sen asemesta, että entiseen tapaan olisi valmisteltu uutta sopimusta hallitusten välisen konferenssin HVK:n käsittelyyn, tällä työskentelytavalla haluttiin ohjata prosessia kovin ottein ja asettaa päätöksiä tekevä HVK valmiiden asioiden eteen. Saksan ja Italian pääministerit Gerhard Schröder ja Silvio Berlusconi ovatkin yhteen ääneen varoittaneet jäsenmaita avaamasta yhtään kohtaa ehdotuksessa.

Tämä on tilanne HVK:n kokoontuessa ”päättämään” suurimmaksi osaksi suurten jäsenmaiden ja konventin puheenjohtajiston ehdoilla tehdystä luonnoksesta.

Vaikka Laekenissa annettiin tehtäväksi lähentää EU:ta kansalaisiin ja edistää avoimuutta tätä ohjetta ei noudatettu konventin työskentelyssä

Konventin työskentelytapoja kritisoi mm. Luxembourgin pääministeri Jean-Claude Juncker saksalaisessa *der Spiegel* lehdessä (25/2003). Hänen mukaansa suuresti mainostettu ”demokratia-jippo” (konventti) muuttui pimeimmäksi salahuoneeksi (”Ich habe noch keine dunklere Dunkelkammer gesehen als den Konvent”). Perustuslakiluonnoksen teksti on Junckerin mukaan täysin mahdotonta luettavaa ja hän korostaa, että Euroopan kansalaisilla on oikeus saada tietää kuka, missä muodossa ja mistä lähtien on vastuussa asioista EU:ssa.

Kärkevää kritiikkiä on esittänyt myös Saksan perustuslakituomioistuimen tuomari ja EU-lainsäädännön asiantuntija, professori Siegfried Bross, jonka mielestä olisi pitänyt käydä syvällistä keskustelua EU:n perusarvoista kaikissa jäsenmaissa jo ennen EU-konventin työskentelyn aloittamista. Hän peräänkuuluttaa ”puolueetonta kompetenssi-tuomioistuinta”, joka ratkaisisi niitä ristiriitoja, jotka hän ennakoi syntyvän kansallisen ja EU-lainsäädännön välillä. Siegfried Brossin mielestä kansanäänestys EU:n perustuslaista on välttämätön ainakin joidenkin osien kohdalta (*Die Welt* 1.8.03).

Tanskalaisen EU-parlamentin sosialidemokraattisen ryhmän puheenjohtaja Torben Lund, entinen ministeri, kehotti *Politiken* -lehdessä elokuussa tanskalaisia äänestämään ei EU:n perustuslaille. Hänen mukaansa perustuslaki siirtää liian paljon valtaa kansallisilta parlamenteilta Brysseliin. Lund arvioi, että ollaan vain 5 % päässä todellisesta liittovaltiosta ja etteivät kansalaiset tiedä mitä on tapahtumassa.

Hufvudstadsbladet -lehdessä (12.2.04) julkaistussa kirjoituksessaan, valtiotieteen professori Matti Wiberg Turun Yliopistosta, toteaa, että todelliset häviäjät Euroopan integraatiossa ovat kansalliset parlamentit sillä päätökset tehdään useimmiten heidän välittömän valvontansa ulkopuolella. Matti Wibergin mu-

kaan ne mandaatit, jotka kansalliset parlamentit antavat ministereilleen ovat liian laajoja, jotta parlamentit pystyisivät valvomaan ministereiden käyttäytymistä neuvostojen kokouksissa Brysselissä. Sen lisäksi kansallisten parlamenttien poliittiset enemmistöt ovat erittäin harvoin halukkaita asettamaan omat ministerinsä vastuuseen, vaikka he olisivatkin toimineet vastoin annettua mandaattia. Puolue-uskollisuus on vahvempi kun eduskunnan toimivallan ylläpitäminen.

Suomessa äänestettiin liittymisestä EU:hun vuonna 1994. Arvioitaessa kansanäänestystarvetta perustuslaista täytyy muistaa, että EU on kaukana siitä EU:sta johon liitettiin. Sen jälkeen Suomi on liittynyt EU:n rahaliittoon, josta enemmistö kansalaisista olisi halunnut kansanäänestyksen. Ilman kansalaiskeskustelua ja kansanäänestystä eduskunta myös hyväksyi sekä Amsterdamin että Nizzan sopimukset. Kansalaisten on nyt saatava sanoa mielipiteensä siitä, tarvitaanko EU:ssa perustuslakia kaikkine kansallistunnuksineen, puolustusvoimineen ja yhä vain laajentuneine toimivaltuuksineen.

On myös selvästi osoitettavissa, Tanskan hyvän esimerkin ansiosta, että kansanäänestykset lisäävät kansalaisten tietoa EU:sta ja herättävät kiinnostuksen EU-asioihin. Tanskalaiset ovat EU-maiden kansalaisista parhaiten perillä EU:sta. Siellä käydään parasta-aikaa keskustelua EU:n perustuslaista, josta Tanskan perustuslain mukaan on järjestettävä kansanäänestys.

Suomalaiset sitä vastoin arvioivat saaneensa huonosti tietoa EU:n perustuslaista. Helmikuussa julkaistun EU-komission mielipidekyselyn mukaan jopa 87 % suomalaisista katsoo, että he ovat saaneet huonosti tietoa perustuslaista. He suhtautuvat myös EU:n keskiarvoa nihkeämmin perustuslain tarpeeseen. Kesäkuussa julkaistun mielipidemittauksen mukaan 85 % suomalaisista torjuu EU-presidentin ja 61 % haluaa siirtää valtaa takaisin jäsenmaille. Kansanäänestystä perustuslaista pitää 68 % tarpeellisena.

Perustuslakiluonnos sisältää monta kohtaa josta suomalaisten on saatava keskustella ja päättää. EU:n päätösvaltaan siirretään aivan uusia, suomalaisten arkipäivää koskevia alueita. Se pakottaa, toistaiseksi vielä suomalaisten päätettävissä olevien, palveluiden saattamisen vapaan kaupan ja kilpailun kohteiksi. Cancunin WTO -kokouksessa Euroopan Unioni jo ajoi vastoin valtuuksiaankin kaikkien palveluiden rajoittamatonta kilpailua.

Kansanäänestyksiä tullaan näillä näkymin järjestämään ainakin seitsemässä jäsenmaassa tai tulevassa jäsenmaassa. Eri puolilla Eurooppaa sekä perustuslain kannattajat että vastustajat ovat yhdistäneet voimansa demokratian puolesta. Julkisuudessa ovat useat suomalaisetkin asiantuntijat ottaneet kantaa kansanäänestyksen puolesta.

Olisi merkillistä ja surullista ellei Suomi, joka mielellään kansainvälisillä foorumeilla esiintyy demokratian puolustajana muiden pohjoismaiden rinnalla, anna omille kansalaisilleen mahdollisuutta äänestää perustuslaista.

Perustuslakiluonnoksen alkupuheessa väitetään, että EU maiden kansalaiset tahtovat perustaa uuden Euroopan Unionin ja haluavat antaa Unionille perustuslain. Uusi unioni ei voi nauttia kansalaisten tukea, jos kansalaisilla ei edes ole mahdollista itse päättää asiasta.

Kansanäänestysvaatimus on oikea vaatimus. Päivämäärää ei kuitenkaan pidä sitoa EU-parlamenttivaaleihin. HVK:n päättymisen jälkeen pitäisi käydä ainakin vuoden kestävä kansalaiskeskustelu.

Tähänastiset EU-kansanäänestykset osoittavat, että jäsenmaissa on perustettava puolueeton elin, joka valvoo että perustuslakia puolustaville ja vastustaville tahoille luodaan tasa-arvoiset edellytykset käydä keskustelua. Tämä koskee etenkin kampanjoiden rahoitusta, tilaa julkisissa tiedotusvälineissä ja kaikin puolin tasapuolista mahdollisuutta tuoda erilaiset näkemykset esiin.

Vain näin luodaan edellytykset reiluun kansalaisten oikeuksia kunnioittavaan äänestykseen ja korkeaan äänestysaktiivisuuteen. Perustuslaki joka ei nauti laajan enemmistön tukea on omiaan heikentämään kansalaisten luottamusta Euroopan unioniin, demokratiaan ja ylipäätään politiikkaan.

Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus
Mäkelänkatu 15
00550 HELSINKI

puh. (09) 682 3422

veu@co.inet.fi
www.veu.fi